

Hazaérkezett Péter János

Péter János külügyminiszter, a Német Demokratikus Köztársaságban tett látogatása és rövid prágai tartózkodása után hazaérkezett Budapestre.

Szovjet híradástechnikai segítség

A nagyképernyős tv-készülékek gyártása ma még jelentős anyagi áldozatokat kíván az országtól, mert a képcsövekhez szükséges ballonokat dollárért nyugatról vásároljuk. Nagykanizsán, hazánkban is gyártanak ugyan képcsöveket, de csupán a kisképernyős készülékekhez. A probléma most a Szovjetunió segítségével megoldódik: ezúttal tv-ballonok vásárlásáról is megállapodtunk a Szovjetunióval. Jövőre 160 ezer huszonegy collos ballont kapunk, 1967-

ben pedig már az eddigi legnagyobb, 23 collos képcsöveket is a Szovjetuniótól vásároljuk. A ballonokból a képcsövet az Egyesült Izzó váci gyáregysége készíti. A szovjet elektronikai ipar más területen is segítséget nyújt. Már az idén három és fél millió rubel értékű híradástechnikai és műszeripari alkatrészt hozunk be, 75 százalékkal többet, mint 1962-ben. Ez a szám 1966-ban hét és fél millió, 1970-ben pedig 15 millió rubelre növekszik.

Sürgető munka: a paprikaültetés

A régi, ismert közmondás, hogy a májusi eső aranyat ér, az idén nem vált be. Az idei rendkívül esős, kellemetlen időjárás ellenére is azonban derekasan helytálltak eddig a földeken a tsz-ek és tsz-csoportok gazdái. A tervezett 39 ezer holdnyi kukoricának e hét elejéig a 75 százaléka földbe került. Néhány hold kivételével

sikerült befejezni a napraforgóvetést is. 1600 hold vetéstervből 1584-et jelentettek a gazdaságok. Viszont a silókukoricavetésnek közel a kétharmada, 1047 hold még hátra van. A magasabb területe-

ken járasszerte eredményesen folytatják a cukorrépa-egyvetést, melyből közel 400 hold van készen eddig.

A gazdák mindent elkövetnek a jó burgonyatermés érdekében is. 155 hold híjával, viszonylag kis késedellel került földbe a tervezett 5900 hold burgonyagumó. S remény van arra, hogy a hiányzó terület termését bőségesen pótolja a burgonyára egyébként kedvező időjárás.

A legnehezebb feladatot most a paprikaültetés jelenti.

5442 kataszteri hold paprikát kell ültetni

a következő két hét alatt. Nagy baj, hogy a palántázógépeket szinte sehol sem bírják el a felázott talajok. Eppen ezért a járás vezető szakemberei azt tanácsolják:

senki se várjon tovább a száradásra.

Mindenütt meg kell kezdeni az ültetést, ha nem lehet másként: hagyományos módon, kézzel. Ezt elsősorban a máris túlfellett, felnyurgult palántaállomány kívánja. Erősen fennáll ugyanis a gyökerpenés és a torzsgombásodás veszélye. S nem egy gazdaságban szinte a katasztrófával lenne határos az, ha most ráadásul a palántaállomány is elpusztulna.

Hasonlóan fontos teendő a szőlőkben és gyümölcsösökben a zöldtrágyanövények bemunkálása. A süppedős területeken hengerezés után

lőfogattal kell folytatni

a beszántást. Tekintettel a rozsok elvénuultságára, máris nagyobb adagú nitrogénműtrágyát kell használnunk. Lehetőség szerint — különösen ott, ahol jövőre várják a termőre fordulást — a szuperfoszfát használata is ajánlatos.

N. P.

Földművelő szakmunkások

Nem is olyan régen a földművelő amolyan univerzális, a mezőgazdálkodás minden csinájához-binájához értő ember volt. Igaz, tudása a legtöbb esetben csak tapasztalásra, apáról fiúra szálló hagyományokon alapult, de általában elegendő volt a kis gazdaság elvezetéséhez, a tennivalók ellátásához. Elvégre a mezőgazdálkodás szintje évtizedekig, sőt évszázadokig alig változott. Vagy, ha született is valami újdonság, az nemigen vonult be a kisbirtokra.

De három évtized alatt a mezőgazdaság jobban megváltozott, mint a megelőző évszázadokban együttvéve. Bevonult a technika, a kémia, a modern kor sok vívmánya. A nagyüzemek kialakulásával a gazdálkodás keretei kiszélesedtek, emellett a vetésszerkezet is más arányokat öltött, több a gyümölcs, a szőlő, a zöldség és az ipari növény. Ma már alig találunk olyan parasztembert, aki ilyen keretek között mindenben otthonosan mozogná. Sőt, egyre égetőbb „hiánycikk”: a szaktudás. A korábbi sokrétűség ma csak alapot ad ahhoz, hogy a parasztember kitűnő ismerője legyen egy-egy munkaágnak. Igényes tudást kívánó szakmáról beszélhetünk a mezőgazdaságban is, akár csak az iparban.

A szakképzés azonban még az első lépéseknél tart. A szövetkezeti tagok tulajdonképpen csak 1961-ben kezdtek el látogatni a mezőgazdasági szakmunkás-tanfolyamokat. A kezdeti gyenge előrehaladást az utóbbi egy-két évben végre valamelyest erőteljesebb folytatás követte. Így 1964 közepéig országosan több mint 65 ezer szövetkezeti tag kapott szakmunkás-bizonyítványt, az idén pedig további 94 ezren tanulnak szakmát. Ezek közül több mint 22 ezren még az idei nyárig megszerezik az oklevelet s vele együtt a korábbi jóval meghaladó tudást.

Ezek a számok már örömet váltanak ki azokból, akik mezőgazdaságunk jövőjére tekintenek. A szakképzett tsz-tagok aránya azonban most is kevés. Pedig hát a szaktudás óriási kincs. Anélkül nem kamatozik megfelelően a mezőgazdaságba áramló technika. Ezért van az, hogy noha például az öntözhető területünk nagysága meghaladja a félmillió holdat, sok olyan gazdaság akad az országban, ahol a hozamok éppen hogy elérik a szárazon tartott táblák holdankénti átlagát. Többek között azért, mert kevés ott az öntözéshez értő parasztember. Vagy egy másik tény: a mintegy 60 ezer traktorunkkal szinte minden talajmunkát, vetést és a betakarítást nagyobbik felét elvégezhetnénk, ha két műszakban dolgoznának a gépek. De ennek nagy akadálya, hogy nincs elég traktoros. Gazdaságaink a munkák kesése miatt sok ezer mázsa terményt vesztenek. Ezzel is magyarázható, hogy hozamaink a lehetségesnél lassabban emelkednek, búzából most alig 2,5 mázsával nagyobb az átlagtermés, mint az 1931—40-es években.

A fejlődés nagyon fontos emelője éppen a szaktudás lenne. Sokkal könnyebb megteremteni, mint azokat a súlyos milliárdokat, amelyek a mezőgazdasági technikai színvonalának emeléséhez szükségesek. Azok a szövetkezetek, amelyek csak a beruházásoktól várják a gyorsabb boldogulást, alighanem sokkal tovább maradnak gondban, mint azok, ahol a tagság igyekszik elsajátítani a korszerű ismereteket és szaktudásával gazdagítja az adott lehetőségeket.

Nemrég az egyik tsz-ben jártunk, a kertészeti szocialista brigádnál. Valamennyi tagja elvégezte a szakmunkás-tanfolyamot. Teljesítményük időközben szépen növekedett, több paradicsomot, paprikát és zellert termeltek, mint korábban. Pedig semmi más nem történt, mint hogy alaposan megtanulták azt, amit csinálnak. Immár nemcsak akkor szakszerű a brigád munkája, ha ott áll mellettük a főkertész és tanácsokat ad. Hiszen ők is szakembereivé váltak a zöldségtermesztésnek.

Mennyi ilyen alapos tudású emberre lenne még szükségük a szövetkezetekben?! És mi mindent érhetnének el, ha valamennyi tsz-tag mestere lenne a mezőgazdaság valamelyik szakmájának! Fel sem lehet pontosan mérni, hogy a szaktudás mennyit hozhat métermázsákban, literekben — árban kifejezve. Hát még mennyivel növeli a szövetkezetek vagyonát, a tsz-tagok jövedelmét.

Mégis miért indult olyan nehezen és miért nem elég elterjedt még most sem a szakmunkásképzés falun? Annyi bizonyos, ha a parasztember túl van az ötven esztendőn, nem könnyen vállalkozik tanfolyamok elvégzésére. Sokan hangoztatják, ha ez a téma kerül szóba: „Szívesen csinállok bármit, letörök 10 holddal több kukoricát, vagy szákolok, csak ne kívánják, hogy beüljek az iskolapadba...” De az eddig kiadott szakmunkás-bizonyítványok jóval több, mint háromnegyedét idősebb parasztemberek szerezték meg. Tehát az okot nemcsak a húzódozásban kereshetjük.

Nagyon is hiányzik ebben a kérdésben az úgynevezett „hivatalos ügybuzgalom”. A tanácsai szervek nem mindegyik foglalkoznak kellő energiával a tanfolyamok szervezésével, a tanulás népszerűsítésével, a tsz-ek vezetői között is akadnak, akik nem becsülik eléggé a szaktudást. Nem ritka az olyan példa, hogy valaki elvégzi a tanfolyamot, vizs-zatér a tsz-be és nem kap szakmájának megfelelő munkát. Egészen más területre osztják be, mint amit tanult. Ilyen „fényűzést” bizony nem engedhetünk meg magunknak. Elsősorban mert nem nélkülözhetjük a szakmunkást. Másodsorban pedig: milyen célt lássanak maguk előtt, főleg a fiatalok, ha ilyesmi megtörténhet?

Nem érünk rá arra, hogy a szakmunkásképzés kiterjedésére évekig várjunk. Az idő, az élet sürget: egyre több a gép a mezőgazdaságban, százegegnéhány növényvédőszerrel használunk, növekszik az egy holdra jutó műtrágya, hatszáz új növényfajta honosodott meg hazánkban, a korszerű állattenyésztés a hozamok növelésének sok-sok módszerét teremtetette meg.

Hogy mindezt jól hasznosítsuk, ahhoz mind több szakmunkásra van szükségük a tsz-eknek. Tavaly fellel-dült a szakmunkásképzés, szépen gyarapodott a tanfolyamok hallgatóinak száma. Jó lenne, ha ez a fejlődés az idén és jövőre még jelentősebben meggyorsulna, s az immár több tucatnyira szaporodott paraszti szakmák az igényeknek megfelelően kapnának hozzáértő szakembert és még nagyobb megbecsülést.

ECK GYULA

Hozzáértőbb kézzel

Szakmát tanulnak a kábelgyárban

„A legnagyobb szerűbb a mi világunkban az, amit a munka, a hozzáértő emberi kéz terem.” A szegedi kábelgyárban egyre többen vallják Gorkij szavait, s ennek megfelelően tanulnak, dolgoznak. Különösen a szocialista brigádok igyekeznek megszerezni a nagyobb hozzáértést, a szakma alaposabb ismeretét.

Faluról, főzőkanál mellől

Mint minden új üzem, a szegedi kábelgyár is első szakmunkásait a szomszédoktól szerezte. Ez a folyamat ötödik éve tart. Ma már a több mint 650 munkásból igen sok rendelkezik szakmunkásvizsgával. A többiek, akik még sohasem dolgoztak gyárban, s a mezőgazdaságból, a faluból, esetleg a főzőkanál mellől jöttek az üzembe, igyekeznek tanfolyamokon, szakmunkásképzés keretében megtanítani a szakmára. Sőt még a más üzemekből jött szakmunkásoknak is jórészt újra kellett tanulnia a szakmát, hiszen a kábelgyári gépek, berendezések kezelése számukra is új volt.

Az emberek többsége ott-hon érzi magát a gyárban. És ez az otthonosság érzetét hatását a munkában, a tanulásban, a szakmai továbbképzésben is. A budapesti anyavállalat támogatása sem marad el: előadók, szakoktatók segítenek felvértezni nagyobb szakmai tudással a szegedi tanulni akarókat.

A holnap szakemberei

Kell is a nagyobb szakismeret, mert a terv mind többet kér a szegedi gyártól, munkásaitól. Kell a nagyobb tudás, mert még mindig sok a selejt. A minőség pedig nem luxus, hanem feltétel a kábelgyárban. Gondoljunk csak arra, milyen végzetes bajt okozhat a hibás, selejtes kábel, ha mosógépekre szerelik fel. Ezért természetes, hogy a szegedi gyáregységben is szorgalmazták a szakmai ismeretek gyarapítását elsősorban a fiataloknál, akik nemcsak a ma, de a holnap szakemberei is.

Már másodszor szervezték meg a tömlőző munkások egyéves szaktanfolyamát. Ezen hatvanan ismerkednek a géptannal, a technológiával, a gyártmánycsoportok, a biztonsági rendszer kérdéseivel.

Néhány napja vizsgáztak a műanyagüzemi csoportve-

zetők továbbképző tanfolyamának hallgatói. Húszan 96 óras foglalkozás keretében matematikát, technológiát, az üzemszervezést, sőt még az emberekkel való foglalkozást, munka pszichológiát is tanultak. Derekas munkát végeztek a tanfolyam vezetői, előadói, Kiss Károly mérnök, Vatai József művezető és Bere Zsigmond üzemtechnikus, valamint a továbbtanulás egyik szervezője Körömczi András személyzeti vezető.

Eredményesen végeztek a raktárgazdálkodási közép-fokú tanfolyam hallgatói is. Általában minden tanfolyamon jeleskednek a szocialista brigádok vezetői, tagjai.

A társadalmi ösztöndíjasok

A szakmai utánpótlásnak van egy külső forrása is. Az ösztöndíjasok csoportja.

A gyáregységnek 12 ösztöndíjasa tanul egyetemeken és kettő technikumban. Az idén szeretnék tovább bővíteni ezt a csoportot és beiskolázni fiatalokat villamosmérnöki és gépészmérnöki karra. A szegedi és Szeged környéki középiskolákból toboroztak, kértek, javaslatokat társadalmi ösztöndíjra. Még ismeretterjesztő előadásokat is tartottak olyan érrettségiző fiatalok részére, akik szakmát választanak. Hatvan ipri tanulót akarnak beiskolázni a következő tanévben. Ebből 25 lesz a kábelkészítő szakmunkás. Az új szakmunkások nevelésében segítséget nyújt majd a szegedi iparitanuló intézet is. Így gazdagítják, gyarapítják a szaktudást, a szakmunkás gárdát, hogy minél több hozzáértő kéz segítse az erő-sődő, fejlődő szegedi kábelgyár munkáját.

N. P.

BNV 19 65

KIOSZTOTTÁK A NAGYDÍJAKAT

A Fővárosi Tanács nagydíjait kapták többek között: a habhátú textiliák (gyártja: Győri Pamutszövő és Műbörgyár). A habhátú textiliák műszaki és esztétikai szempontból mindenképpen megfelelnek a nemzetközi követelményeknek. Lágyak, rugalmasak, hőszigetelő és légáteresztő képességük is felveszi a versenyt a külföldi gyártmányokéval. A (konyhakész) darabolt csirke technológiája. A „konyhakész” kidolgozási mód lényegesen megkönnyíti a háziasszonyok munkáját. E termékek kifogástalan minősége és kidolgozása világszerte elismert. „Myelobromol” győserkészítmény (gyártja: a Chinoin Győser- és Vegyszereti Termékek Gyára). A magyar kemoterápiás daganatkutatás legújabb daganatgátló terméke. Triacetát női ruhaanyag (gyártja: a Pamutnyomóipari Vállalat) rendkívül jó nedvszívó és légáteresztő, rugalmas, nem gyűrődik, vasalásálló. Hasonló jó tulajdonságai vannak, mint a tiszta selyemnek. (MTI)

Mi újság a vásárban?

Csörögnek a telefonok. Kattognak az írógépek. A Budapesti Nemzetközi Vásár sajtóközpontjában újságírók, riporterek adják egymásnak a kilincset. Ez persze természetes is, az olvasók millióit érdekli: mi újság a vásárban? A helyszínen csak egy „újság” jelenik meg, Vásár Híradó címmel, de szerte az országban a főváro-

A Minőségi Cipőgyár termékei is ott vannak a könyvüipari pavilonban a többi cipőgyárak és kisipari szövetkezetek készítményei között. Ez alkalommal elsősorban azokat a fazonokat mutatják be, köztük szegedieket is, amelyeket elsősorban exportra gyártanak

da kirendeltséget állított fel.

A sajtóközpontban többnyelvű információ szolgálat segíti a külföldi riporterek munkáját. Minden újságíró kapott egy postafiókot, ahol megtalálhatja az eseményprogramot. Nehéz is lenne enélkül eligazodni a sok tájékoztató, sajtófogadás között. A kollegák egyrésze már kint a helyszínen megírja a riportját, s erre a célra külön újságíró dolgozóso-

bát nyitott a vásár vezetősége.

A rádió riporterei mikrofonnal járják a vásárváros utcáit, a televízió rendszeres egyenesadással jelentkezik, és hosszabb riportfilmet készít. Az újságírókat az a cél vezérli, hogy az eddigieknél jelentősebb, szebb kiállítás Budapesti Nemzetközi Vásárról készített riportjaikból az olvasók megismerhessenek minden értékesítést.

Regős István